

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЇ ТВАРИННИЦТВА»

Розділ «Бджільництво»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 201 «Агрономія»

Освітня програма «Агрономія»

Рік навчання 2024/2025 н.р., семестр 4

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор курсу

Войналович Микола Володимирович

Контактна інформація
лектора (e-mail)

m.voinalovych@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3294>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

В результаті вивчення студентами дисципліни бджільництво, вони здобувають знання з біології медоносної бджоли, методів утримання бджіл, технології одержання продукції бджільництва, значення бджіл як основних запилювачів сільськогосподарських ентомофільних культур, кормової бази бджільництва .

Навчальна дисципліна забезпечує формування ряду компетентностей:

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти;

ПРН-10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Біологія медоносних бджіл				
Тема 1. Морфологія і анатомія бджіл. Фізіологічні особливості бджіл.	2/0	Знати зовнішню та внутрішню будову бджоли	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тесту	5
Тема 2. Особливості життєдіяльності бджолоїної сім'ї впродовж року	2/0	Знати Особливості росту бджолоїної сім'ї	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тесту	
Тема 3. Кормова база бджільництва та запилення росли	2/0	Знати медоносні рослини. Аналізувати медоносну базу певної місцевості	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тесту	10
Модуль 2. Утримання і розведення бджіл				
Тема 4. Характеристика пасічного інвентарю та вуликів	2/0	Знати асортимент та призначення пасічного інвентарю	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тесту	9
Тема 5. Розмноження бджіл.	2/0	Знати особливості розмноження бджіл. Вміти формувати відводки та здійснювати протиросові заходи на пасіці	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тесту	13
Модуль 3. Технологія виробництва і переробки продукції бджільництва				
Тема 6. Технологія виробництва, переробки та зберігання меду	2/0	Знати технологію виробництва меду, його склад та властивості	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тесту	8
Тема 7. Технологія виробництва,	2/0	Розуміти технологію виробництва	Виконання самостійної	

переробки та зберігання воску, бджолиного обніжжя, перги і прополісу		воску, прополісу, обніжжя та перги, знати їх склад та властивості	роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тесту	7
Тема 8. Технологія виробництва біологічно активних продуктів бджільництва	1/0	Знати технологію одержання маточного молочка та ГТЛ	Написання тесту. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Всього за 1 семестр	15			70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА:

1. Поліщук В., Гайдар В. Пасіка : підручник. Київ : Перфект стайл, 2018. 268 с.
2. Пестициди, бджоли, продукція: навч. посіб. / В. Броварський, Я. Бріндза, М. Войналович, І. Головецький, В. Седлакова, Т. Стефанишина. Київ: Видавництво НУБіП України, 2020. 138с.
3. Технологія виробництва продукції бджільництва: навч. посіб. / С.Ф. Разанов, І. Ф. Безпалій, В. І. Бала, Т. А. Донченко. Київ: Аграрна освіта, 2016. 278 с.
4. Утримання та розведення бджіл / В. Д. Броварський, І. Г. Багрій. Київ: Урожай, 2015. 240 с.
5. Хімічні токсикози в бджільництві: наук.-практ. посібник / В. Броварський, М. Войналович, І. Головецький, Я. Лікар. Київ: НУБіП України, 2020. 106 с.
6. The Beekeeper's Handbook / Diana Sammataro, Alphonse Avitabile, Dewey M. Caron . Comstock Publishing Associates, 2021. 368 p.

ДОДАТКОВА:

1. Атлас медоносних рослин / Бондарчук Л.І., та ін. К.: Урожай. 2012. 290с.
2. Вирощування медоносів: біологія, технологія та технологія вирощування. / Лупша В.І., Кирилко Я.О. К.: ТОВ "СІК ГРУП УКРАЇНА", 2014. 808 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайти кафедри **конярства і бджільництва** – <http://nubip.edu.ua/node/1112>
2. Офіційний сайт «Бджільництво України» – <http://beekeeping.com.ua/index.html>
3. Офіційний сайт «Аграрний сектор» – <http://agroua.net/>
4. Онлайн дата-база PallDat – <https://www.palldat.org/>
5. Онлайн асистента фермера – куркуль – <https://kurkul.com/akademijafermerstva?Filters%5B%5D=754>
6. Сайт журналу American Bee Journal – <https://americanbeejournal.com/category/columns/beekeeping-basics/>
7. Морфометрія бджіл, Класифікація бджіл та бджолиних колоній за деякими морфометричними ознаками, індексами: CI, DsA, HI, RI Матковод АМГ,- <https://www.paseka.in.ua/morfometrija-bdzhil-1/>
8. Сайт журналу Journal of Apitherapy - <https://www.japitherapy.com>